

Sed quidā dicūt q̄ peccatū pauli generalius fuit: q̄ p̄tra
toram eccliam. Sed hoc nihil est: q̄ paulus in incredulita
te: 7 multi indei perfequebant̄ ex malitia. Dicēdū est ergo
q̄ est p̄mus nō q̄ iter peccatores maximus qui tūc erant:
s; maximus iter peccatores saluatos. Quasi dicat. Venit
peccatores saluos facere: quoz. s. peccatoz saluatoruz ego
sum p̄mus. quod ē de illis itelligēdū qui p̄cesserant aplm:
q̄ p̄us etiā multi aly sunt eccliam p̄secuti. Et hoc dicit: vt
ostēderet q̄ oīa que deus facit: facit ad ostensionē bonita
tis sue. p̄uer. 16. Uniuersa pp̄ semetipm̄ opatus ē dñs rē.
Ecc. 4. 2. S̄lia dñi plenū est opus eius. Itē p̄pter nostraz
vtilitatē: 7 iō dicit. Ideo saluauit me p̄mo p̄pter gl̄iam suā.
Unde p̄mū. vel tēpore. vel p̄mū. i. potissime. (Dēz patie
tiā. i. p̄fectā: q̄ puocatus nō puniuit: s; potī aduersarium
exaltauit: 7 ad vtilitatē n̄raz. Vñ dicit ad exēplū. i. ad infor
mationē 7 eruditionē. Quasi. d. Ut nō diffidat̄ peccantes
ad eū accedere. p̄. p̄e. vlt. Forma facti gregis.

(Deinde cu; dicit. (Regi rē.) Ponit gratiaz actiones. Et
circa hoc duo facit: q̄ p̄mo cōmēdat eum cui gratias agit.
Sc̄do gratias refert ibi. (Donoz rē.) Cōmēdat autē eum
p̄mo ex potestate. Sc̄do ex nature pp̄rietate. Quantuz
ad p̄mum dicit. Regi. Dominiuz suū est maximū. q̄ solus
dominat̄ 7 h; liberam potestatem: nō fm̄ statuta: vt polli
ticus: deus autē vn̄ est dñs oīuz. Et ideo dicit. Deo. Apoc.
p̄mo. Rex reguz 7 dominus dñantū rē. ps. Qm̄ rex oīs
terre deus. Item alicuius regis potestas vt plurimum qn̄
quaginta annis durat: s; iste est oīum seculoz. ps. Regnū
tuum regnum oīum seculoz rē. Ecc. 10. In manu dei po
testas terre. Cui etiā conuenit pp̄rietas nature dei. Circa
quod sciēdū est q̄ in rebus p̄ma differētia rerū nālium ē
corruptibile 7 icorruptibile. Et icorruptibilem̄ quedā vi
sibilia 7 corporalia: vt corpora terrestria. q̄dā at̄ inuisibilia
7 sp̄ualia: vt angeli. Et hec diuidunt̄ s; platonicos in deos
qui per nām sup̄remi sunt: 7 in intellectus qui nō sunt dy: s; diuini: 7 in aīas: s; apud nos est vnus solus deus. Deutro. 6.
Audi israhel dñs deus vnus est rē. Dicit ḡ p̄mo. Immoz
tali: vt distinguat a corruptibilibus. Inuisibili: vt ad inui
sibile oīdat pertinere 7 vt distinguat ab alyz visibilibus.
Dicit soli deo: 7 nō soli imortali vel inuisibili: q̄ solus ē deus
p̄ nām: licet possit dici solus imortalis 7 solus inuisibilis. i.
sp̄alis p̄re alyz. Infra vlt. Qui solus h; imortalitatē.

(Deinde cu; dicit. (Donoz rē.) Agit gr̄as. Quasi di. Exhi
bēdus est ei honor ex subiectiōe totius creature: 7 in mani
festationē excellentissime ipsius bonitatis claritas 7 gl̄ia.
Apoc. 7. B̄ndictio 7 claritas 7 sapiētia 7 gratiarū actio ho
noz virtus 7 fortitudo deo nostro rē. In seclā seculoz. Qz
seculū alioz est modico tempore. Esa. 40. Omnis caro fe
num 7 oīs gloria eius vt flos feni.

(Deinde cum dicit. (Doc p̄ceptū rē.) Instruit thimotheuz
p̄manere in his que dicunt̄. p̄rio cōmemorās qd̄ sit ei cō
missum. Sc̄do monet ad debitū vsuz. Et tertio docet vtē
di modū. Dicit ḡ. Doc p̄ceptū. vt. s. tu custodias finē legi
i. charitatē conserues semp: nō autē fabulas iudeoz: com
inēdo tibi sicut fidele depositū: q̄ tibi ideo est cōmissum.
Et quō. Sc̄dm̄ p̄cedētes rē. i. q̄ hoc euāgelium nō discor
dat a p̄phetys quas ante didicerat: q̄ fuit filius mulieris
iudee. 7 Petri p̄mo. Habemus firmiorē p̄pheticuz firmo
nē cui bene facitis attendentes quasi lucerne ardētī in ca
liginoso loco rē. p̄ Thessa. vlt. Prop̄hetias nolite sperne
re rē. Vel sc̄dm̄ p̄cedentes. i. fm̄ q̄ ego 7 aly sancti de te
p̄ sp̄m̄ p̄pheticie cognouerunt tradendum esse tibi vt in il
lis milites. s; p̄pheticuz bonā militiā. Militia est duplex.
quedam sp̄itualis. quedam carnalis. sc̄do Lor. 10. Arma
militie nostre nō sunt carnalia: s; potētia deo rē. In bona
militia requirunt̄ duo ex p̄te militis. s; vt nihil agat p̄mum

discipline militari: vt nō marcescat ocio. p̄ Lor. 9. Dis 9
in agone cōtēdit ab oībus se abstinet rē. Itē ex p̄te militie
duo regunt̄. s; vt expugnet p̄trarios reipublice: 7 vt suby
ciat eos q̄ debēt eē subiecti. Sic 7 in militia sp̄uali ē: q̄ oz
dinat̄ ad destruēdū oēs extollētes se 7 ad subyeciēdū oēm
intellectū in obsequiū xp̄i. vt dicit Lor. 10. Et hec ē vera mi
litia de qua dicit. Milites rē. Ubi etiā p̄mo modus vtēdi
ponit. 7 sc̄do eius necessitas ibi. (Quaz quidē rē.) Dicit ḡ.
Milites rē. Quasi. d. Potes qdē facere bonā militiā. p̄ri
mo p̄ fidē bonā quā habes. p̄ Jo. vlt. Nec ē victoria q̄ vin
cit mūdū fides rē. Itē p̄ sciam bonaz q̄ defacili hō rece
dit ab eo qd̄ mordet eū. vñ remorsus p̄cie ē sic qdā stimu
lus q̄ habētē malā p̄ciam pungit: 7 iō cito a pctis p̄ bonaz
p̄ciam 7 rectā fidē recedit. Act. 23. Ego oī p̄cia bona p̄uer
satus sum ante deū vsq; in hodiernā diē rē. 7 Lor. p̄. S̄lia
nostra hec est testimoniū p̄cie n̄re rē. (Necessitas bone
p̄cie p̄nter ostēdit̄ cū dicit. (Quā qdē rē.) vbi p̄mo ponit
culpā. Sc̄do penā. Tertio fructū pene. Culpā ibi. (Quā)
i. p̄ciam bonā repellētes circa fidē naufragauerunt. Qui
n. cōtra fidē errat perdit oīa q̄ h; Deb. ii. Sine fide ipole
est placere deo. Itē moritur: q̄ iustus meus ex fide viuuit
Abac. 2. 7 Ro. p̄. Ex qb̄ ē alexander 7 hymeneus. 7 Th. i.
4. Alexander erarius multa mala mihi ostendit rē.

(Deinde ponit eoz pena. cu; dicit. (Quos tradidi rē.) q̄
excomunicauit eos: vt fideles vitent eos ne coinquent
ip̄sos. Sicut autē excomunicatio apostoli tāte vtutis q̄ excomicati
moz corripiebant̄ a dyabolo 7 corporaliter vexabant̄. p̄me
Lor. 5. Lōgregatis vobis 7 meo sp̄u in virtute dñi iesu tra
dere h; sathane in interitum carnis vt sp̄s saluus sit rē.
Tamē etiam modo tradunt̄ ad vexandū sp̄ualr: q̄ amit
tunt suffragia ecclesie que multū iuuant cōtra dyaboluz.
Et tradidi sicut deus tradidit in reprobuz sensum. Ro. p̄.
Quasi subtrahēdo suū auxiliū 7 cōionem ecclesie 7 suffra
gia. Et hoc nō ex odio sed ex charitate ad p̄fectuz eoz. p̄
Lor. 5. Ut spiritus saluus fiat. Unde dicit. Ut discant sal
tē per penā nō blasphemare. Discit autē quis recedere a
peccato tripl̄. q̄sq; sc; ex pena qm̄ corporalr vexat̄. Item
ex cōfusione excomunicatiōis. Item ex hoc q̄ cū ecclesia
tradit aliq̄ue sathane ruit in peccata manifesta. vñ confu
sus humiliat̄ 7 abstinet etiā ab occultis que p̄us nō cogno
scebat se habere.

CAP.

II.

Bsecro igitur p̄mum omnīū fie
ri obsecrationes. orationes: postu
lationes: gratiarum actiones: pro
omnibus hominibus: p̄ regibus:
7 p̄ omnibus qui in sublimitate cō
stituti sunt vt quietam 7 tranquillam vitā aga
mus in omni pietate 7 castitate. Hoc enim bo
num est 7 acceptum coram saluatore n̄ro deo:
q̄ omnes homines vult saluos fieri 7 ad agni
tionem veritatis venire. Unus enī deus: vnus
7 mediator dei 7 hoium hō christus iesus: qui
dedit redēptionē semetip̄s pro oībus.

(Supra docuit thimotheuz quō reducat pplm̄ ad formā
vere fidei: hic agit de pertinētibus ad cultuz fidei. sc; oīo
nibus 7 obsequijs. 7 primo ponit doctrinā orationis in cō
muni. Sc̄do descendit ad determinatas condiciones ho
minuz ibi. (Uolo ergo rē.) Item p̄mo distinguit diuersos
modos orationis. Sc̄do ostendit p̄ quibus sit orādū.
ibi. (Pro omnibus rē.) Tertio assignat rationē ibi. (Doc
eniz bonum rē.) Dicit ergo. Quia ita est q̄ xp̄s venit pec
catores saluos facere. igitur p̄mo omnium obsecro rē. In

Ad thimothæum I.

quo aperte ostēdit q̄ iter oīa necessaria ad vitam xp̄ianaz
p̄cipua est oratio que valet contra picula tentationis ⁊ ad
p̄ficiēdum in bono. Jaco. vlt. Multuz valet oīo iusti assi
dua. Distinguit ergo orōnē in q̄ttuor. s. obsecrationes. orā
tiones postulatiōes: ⁊ gratiarū actiōes. quoz tria p̄tinent
ad b̄nficia impetrāda. vltimuz ad b̄nficia accepta. In imp
petrādis autē b̄nficijs tria requiruntur. Primo vt. s. impe
trās assignet causam quare debeat ei cōcedi. Sc̄do opz q̄
ostēdat causam eē rōnabilē. Tertio cōcludit petitiōnē. Et
sicut rhetozes faciūt: sic ⁊ nos in orando debemus facere.
Primo excogitare causam quare sit cōcedēdum: ⁊ hoc nō
merita nostra: s. miseratio dīna. Dan. 9. Nō in iustificatio
nibus nostris. p̄sternimus preces ante faciē tuā: s. in mise
rationibus tuis multis ⁊c. Et ad hoc est obsecratio q̄ atte
statio p̄ sacra: sicut p̄ passiōnē ⁊ crucē tuaz libera nos dñe.
Hac causa excogitata necesse est q̄ meditemur q̄ hoc sa
crus est causa salutis. Et ideo requiritur oīo que ē ascēsus
intellectus in deuz. ps. Ego vero orōnē meaz ad te dñe ⁊c.
Dicūt autē oīo quasi oris rō. Persuasiōes enī rhetoz dicūt
tur orōnes qz p̄suadēt: s. aliter ibi. aliter in nostra ad deū:
qz nō itēdimus q̄ aiūm dei. s. reflectamus: qui semp ad bonū
est paratus: s. vt n̄m cor sit in orōne ad deū eleuatū. Ter
tio postulatio. Jaco. p̄. Postulet autē in fide nihil hesitans.
Itē de acceptis donis gratiarū actiōes. p̄ Thessa. vlt. In
oibus gratias agite. Phil. 4. In oī orōne ⁊ obsecratiōe cū
gratiarū actiōe petitiōes vestre innotescāt ante deū ⁊c. Un
de iste modus orādī est in ecclesia dei. Omnipotēs semp
terme deus. Ecce ascēsus mētis qui est oratio. Qui dedisti
ecclesie tale b̄nficiū. Ecce gr̄arū actio. Presta quesumus.
Ecce postulatio. per dñm. Ecce obsecratio. Similiter in
missa est obsecratio vsq; ad cōsecrationē corpis ⁊ sanguis
qz in eis est m̄moratio sacroz ex qbus est fiducia inpe
trandi. In mysterio cōsecratiōis est oīo qz meditatio eoz
que xps egit. In alijs vero vsq; ad cōionem est postulatio
p̄ viuis ⁊ mortuis ⁊ p̄ se. In fine autē est gr̄arū actio. Vel
hec quattuor referunt ad q̄ttuor q̄ nos volumus in orōne
obtinere: vt obsecratio referat ad difficilia impetrāda vt
ad impioz cōuersionē. Oīo qm̄ iam cōuersis imploramus
gr̄az vt p̄ficiāt. Postulatio vt premia p̄ meritis retribuā
tur. Et p̄ b̄nficijs iam acceptis est gratiarū actio.

¶ Deinde cū dicit. (Pro oibus ⁊c.) ostēdit p̄ qbus est orā
dū. Et circa hoc duo facit. qz p̄ ostēdit orādū eē p̄ omnib.
Sc̄do assignat fructū orōnis ibi. (Ut getaz ⁊c.) Circa pri
mū ḡ dicit eē orādū p̄ oibus hoibus. Cuius rō est: qz oīo
ē iterp̄s desiderij nostri. Orando enī petimus qd̄ deside
ramus. Charitas autē requirit q̄ desideremus bonuz oib.
ad quos se extēdit. Jac. vlt. Orate p̄ iuicē vt saluemini ⁊c.
S. p̄ qbus sp̄aliter: Pro regibus. Baruch. p̄. Orate p̄ vi
ta Nabuchodonosor regis Babylonie: ⁊ p̄ vita balthasar
fily eius ⁊c. Et apls dicit. Rom. 13. Oīs aīa p̄tātibus subli
mioribus subdita sit. p̄ Petri 3. Subiecti estote oī huma
ne creature. p̄pter deū siue regi quasi p̄cellēti. siue ducib.
tāq; ab eo missis ⁊c. Subiecti q̄ppe opz q̄ impendāt dñis
suis de suis officijs: vtilitas autē est: qz p̄ hoc etiā p̄curam
bonū nostrū. In pace enī eoz est pax n̄ra. Unde dicit. quie
tam ⁊ tranquillā ⁊c. In his duobus est pax mūdi. Ecclesia
siquidē hz pacē p̄p̄iā in qua nō est mūdus: qz nō est pax i
p̄ys. S. quedā ē pax cōis vtriusq; ⁊ hac idiget ecclesia. Jere.
29. Querite pacem ciuitatis ad quā trāsmigrare vos feci.
Pax terrena quādoq; p̄turbat ab iteriozi: quādoq; ab ex
teriozi. ⁊ Cor. 7. Soris pugne intus timores. Quātum ad
p̄mū dicit. Ut quietā. Quātū ad sc̄dm dicit. Et trāquillā
vitā. Et licet pax terrena cōmunis sit bonis ⁊ malis: tñ di
uersimode vtriq; illa vtunt. Mali enī tūc ad duo ea vte
bant. s. ad cultū demonū: qz illā p̄peritatē falsis d̄ys attri

buebāt. Itē ad lasciuā qz tēpore pacis vitia carnalia abū
dabāt. Sap. 14. Magna vitutes in sciētie bello tot ⁊ tam
magna mala pacē appellāt. S. sancti ec̄ouerso qz in cultu
veri dei ⁊ in castitate. Et iō dicit. In oī pietate ⁊ castitate.
Tit. 2. Sobrie ⁊ iuste ⁊ pie viuamus in hoc seculo.

¶ Deinde cū dicit. (Doceni bonuz ⁊c.) ponit rō ofonis. Et
circa hoc duo facit. qz p̄mo ponit rōnes. Sc̄do pbat qd̄dā
ppositū ibi. (Unus enī deus.) Itē p̄mo assignat rōnez ex
specie operis. Sc̄do ex parte dei ibi: (Et acceptū ⁊c.) Pon
nit ergo rōnē ex operis specie: qz qm̄ aliqd est fm̄ se bonuz
illud debemus facere: sed p̄ alijs orare est b̄s. qz est actus
charitatis. Et iō dicit. Doc enī bonū est. ps. Qm̄ bonū est
in aspectu sanctorū tuoz. Itē ex parte dei: qz est acceptuz
deo. ps. Tūc acceptabis sacrificiū ⁊c. Et hoc nō nisi in cha
ritate fuerit oblatum. Et dicit. Saluatore. qz solus de⁹ sal
uat. Esa. 43. Nō est absq; me saluator. Et pbat qz sit acce
ptū ibi. (Qui vult ⁊c.) ⁊ Pet. 3. Nolēs aliquos perire: sed
oēs ad penitentiā reuerti ⁊c. S. cōtra. Dia quecūq; vo
luit fecit. Ergo oēs saluat. Sed si dicis qz nō. qz homo nō
uult. videt icōueniēs qz omnipotens impediāt per volun
tatē nō omnipotentis. Respondeo. Velle ponit quādoq;
p̄ volūtate beneplaciti: quādoq; p̄ volūtate signi. Pro vo
lūtate signi vult saluare oēs: qz oibus p̄posuit salutis pre
cepta: cōsilia ⁊ remedia. Vel volūtate beneplaciti: ⁊ sic qz
tuoz modis. Uno mō vt sit locutio causalis: sicut deus d̄r
aliqd facere: qz facit alios illud facere. sicut Ro. 8. Sp̄s
postulat. i. postulare nos fac. Sic ergo deus vult: qz scz fac
suos sanctos velle qz oēs salui fiant. Doc enī d̄z esse in san
ctis: qz nesciūt qui sint predestinati ⁊ qui non. Alio modo
vt sit distributio accōmoda. i. oēs qui saluabuntur: qz nlls
saluat nisi per volūtate eius: sicut in vna schola magister
docet oēs pueros huius ciuitatis: qz nullus docet nisi ab
eo. Alio modo vt sit distributio p̄ generibus singuloz: nō
p̄ singulis generum. i. nullum genus hoium excipit a salu
te: qz olim tantum iudeis: sed modo oibus prebetur. Et h
magis facit ad intentionē apostoli. Alio vō mō fm̄ Dan.
vt intelligatur de voluntate antecedēte nō cōsequēte. In
volūtate. n. dei licz nō sit p̄s ⁊ posteri. d̄r tñ volūtas aīas
⁊ n̄is. Itē fm̄ ordinē volitoz fm̄ qz volūtas p̄t dupl̄r cō
siderari. s. in vli vel absolute ⁊ hz aliquas circūstātiās ⁊ in
pticulari. Et p̄s est absoluta cōsideratio ⁊ in vli qz in p̄ti
culari ⁊ parata. Et iō volūtas absoluta est q̄si aīas: ⁊ volū
tas alicui⁹ rei in p̄ticulari est q̄si n̄is. Exemplū de merca
toze qz vult oēs merces suas saluare absolute: ⁊ h voluntate
ante. S. si cōsideret salutē non vult oēs merces p̄ cōpa
rationē ad alia saluare. s. qm̄ cū salute segtur submersio na
uis. Et hec volūtas est cōsequēs. Sic in deo salus omniuz
hoium fm̄ se considerata habet rōnem vt sit volūbilis. Et
ap̄lus hic ita loquit. ⁊ sic eius voluntas est antecedēs. S.
si cōsideret bonū iusticie: ⁊ qz peccata puniant: sic nō vult.
Et hec ē volūtas cōsequēs. ¶ Et subdit. Ad agnitiōnē ⁊c.
qz salus nō est nisi per agnitiōnē veritatis. Jo. 8. Agnosce
tis veritatē ⁊ veritas liberabit vos.

¶ Deinde cū dicit. (Unus ⁊c.) pbat quod dixerat p̄ rōnez:
⁊ sunt tres p̄batiōes. Una ex pte dei. Alia ex pte hois xpi.
Tertia ex pte testiū xpi. Dicit ḡ. qz deus velit oēs ⁊c. ps. qz
vnus est deus oīum qui saluat. Ro. 3. An iudeoz deus tā
tū: an nō ⁊ gentiū: imo ⁊ gentiū: qm̄ quidez vnus deus ⁊c.
¶ Tūc ponit rō ex parte xpi ibi. (Unus ⁊ mediator ⁊c.)
Ubi p̄mo probat intentum. Secundo inducit signū ibi.
(Qui dedit ⁊c.) Dicit ḡ. homo xps iesus est mediator dei
⁊ hoium nō quorundam: sed inter deum ⁊ omnes hoies. ⁊
hoc nō fuisset nisi vellet omnes saluare. Et p̄t dicit qz xps
mediator est similis vtriq; extremo. scz deo ⁊ homini iqz
tum deus ⁊ inq̄tum homo: quia mediū debet habere ali

quid de vtroque extremorum. Et hec sunt homo et deus. Sed quod mediuz est distinctuz ab vtroque extremorum: et filius non est alius deus a patre. ideo melius est dicendum quod mediator est secundum quod homo. Sic enim comunicat cum vtroque extremorum. In deo enim sunt duo. scilicet iusticia et immortalitas: in hominibus vero est iniusticia et mortalitas. Media ergo sunt duo. Unus in quo est iusticia et immortalitas. Aliud in quo est iniusticia et mortalitas: et vtriusque est mediuz: scilicet primum mediuz conuenit christo. secundum vero dyabolo. Et ideo dyabolus est mediuz disiungens: quod per iniusticia suaz disiungit nos a divina iusticia: scilicet christus est mediuz coniungens: quod est iustus et mortalis. et per suam mortem coniungit nos dei iusticie. per Joannem. 2. Ipse est propitiatio pro peccatis nostris etc. Pro aliquibus efficaciter: scilicet pro omnibus sufficienter: quod precium sanguinis eius est sufficiens ad salutem omnium: sed non habet efficaciam nisi in electis propter impedimentum.

Clectio. II.

Cuius testimonium temporibus suis confirmatum est in quo positus sum ego predicator et apostolus. Veritatem dico non mentior: doctor gentium in fide et veritate. Volo ergo viros orare in omni loco: leuantes puras manus sine fraude et disceptatione. Similiter et mulieres in habitu ornato cum verecundia et sobrietate ornantes se: non in torris crinibus aut auro aut margaritis vel veste preciosa: sed quod decet mulieres promittentes pietatem per opera bona.

Supra dixit quod deus vult omnes saluos fieri et probauit hoc ex parte dei qui est vnus omnium: et ex parte christi qui est vnus mediator omnium: hic probat idem ex parte testimonij: et primo inducit alios testes. Secundo suum testimonium ibi. (In quo positus sum etc.) Dicit ergo. Dedit se pro omnibus. Sed nunquam subito deo in mentem venit ut qui elegerat saluare iudeos solum: vellet saluare totum mundum. hoc excludens dicit. Cuius testimonij etc. Quasi dicat. Decet lex non est subita sed antiqua? attestata per legem et per prophetas. Esa. 44. Vos estis testes mei. Act. 10. Quicquid oes prophetarum testimonium perhibet etc. Confir-matum est. scilicet implerione et ostensione signorum et predicatione apostolorum. Temporibus suis. scilicet quibus predestinatus erat fieri. Eccles. 3. Dies tempus habet. Vel testimonium apostolorum confirmatum est temporibus determinatis. Act. 1. Eritis mihi testes in hierusalem et in iudea et samaria et usque ad vltimum terre etc.

Deinde cum dicit. (In quo positus sum etc.) Ponit testimonium suum. Et primo ostendit suum officium. Secundo officij suum usum ibi. (Veritate etc.) Dicit ergo. In quo scilicet officio testificandi positus sum. scilicet a deo. Joann. 15. Posui vos ut eatis et fructum afferatis et fructus vester maneat etc. Et predicator quod ad hoc me posuit ut predicem. Marci vlt. Euntes in mundum vniuersum predicate euangelium omni creature etc. Sed in quolibet artificio sunt duo quidam ministerialiter operantes. quidam qui disponunt de alijs. scilicet architectores: scilicet in officio ecclesie disponentes sunt apostoli. et ideo dicit. Apostolus. quasi cum auctoritate. per Cor. 9. Signaculum apostolatus mei. vos estis in domino etc. Usus autem officij est predicare veritatem. et hoc est officium predicatorum ut veritatem dicant. puer. 8. Veritatem meditabitur guttur meum etc. Ephe. 4. Loquimini veritatem. Sed non est aliqua doctrina que non habeat aliquam veritatem: sed in hoc damnatur aliqua doctrina: quod miscet veritati falsitates. Et ideo dicit. Veritatem dico non mentior. puer. 8. Recti sunt omnes sermones mei. Job. 6. Non inuenietis in lingua mea iniquitatem etc. Et hic est vsus officij. scilicet veritatem sine mendacio predicare: qui competit meo officio qui scilicet doctor gentium.

Doctor autem generat sciam in anima discipuli. Scientia autem non est de falso. unde docens falsum non est doctor. Sed contra. Mat. 23. Nolite vocari rabbi. Respondeo. Non prohibet ministerium doctrine: sed ambitionem officij. Act. 9. Vnus electio-nis est mihi iste ut portet nomen meum etc. Esa. 49. Dedi te in lucem gentium etc. Et debeo eas docere in fide et veritate: quod docere fidem et bonos mores. Et dicit in fide. id est de his que pertinent ad statum presentem in quo secundum fidem viuimus et in veritate quantum ad statum glorie.

Deinde cum dicit. (Volo autem etc.) Descendit ad spirituales gradus hominum. Et circa hoc duo facit. quod primo monet viros de oratione. Secundo mulieres ibi. (Similiter et mulieres etc.) Dicit ergo. Nolo etc. Tria exigit a viris in orando. primo quod oratio sit assidua. Secundo pura. Tertio quieta. Assidua ut in omni tempore et in omni loco. et dicit. Volo: quod bonus est homo orat. et ego doctor volo viros orare in omni loco: non in hierusalem tantum ut iudei: nec in monte garisim ut samaritani. Jo. 4. In omni loco potest homo spiritualiter et mentaliter orare. Soph. 2. Adorabunt eum viri de loco suo omnes insule gentium etc. Sed quomodo dominus reprehendit phariseos stantes in angulis. Mat. 6. Respondeo. Oratio mentalis vbique potest fieri sed signa orationis exterius non debent fieri in omni loco: quod homo non debet singularis apparere in exterioribus. et propter hoc potest haberi inanis gloria. Sed quare nunc sunt facte ecclesie? Respondeo. Non quod locus sit de necessitate orationis: sed ad bene esse eius: quod oratio requirit solitudinem et quietem. Item pura. Ideo dicit. Leuantes etc. Aug. quod exterius oratio agimus: facimus ut affectus noster iterum excitetur. Huiusmodi orationes enim et huiusmodi non sunt per se accepte deo: sed quod per hec tamquam per humilitatis signa homo iterum humiliatur: sicut eleuatio manus significat eleuationem cordis. Trenchard. 3. Leuamus cor da nostra cum manibus ad dominum in celo. Leuantes etc. id est orantes cum deuotione cordis. Job. 8. Si diluculo consurrexeris ad deum et omnipotentem fueris deprecatus: si mundus et reuertus inceseris statim enigilabit ad te et pacatum reddet habitaculum iusticie tue etc. Item quieta. et ponit duo. primo ut. scilicet mens sit sine ira quod animus inquietus ad inferendum non cummetum. primo. a qua orationis liberum esse animus orantis. Ecc. 28. Domo homini suat iras et a deo querit medellam. Item liberus esse homo a disceptatione: quod potest intelligi dupliciter. Uno modo secundum hunc. ut non disceptemus contra deum increduli verbis eius et murmurando contra eius ordinationem. Rom. 9. O homo tu qui es ut rideas deo etc. Item contra proximum ut non rumpamus pacem cum eo. quod fit per disceptationem. Pax enim est necessaria orationi. Mat. 18. Si duo ex vobis consenserint super terram de omni re quam petierint fiet illis a patre meo etc.

Deinde cum dicit. (Similiter et mulieres etc.) ordinat mulieres. et primo quantum ad orationem. Secundo quantum ad doctrinam ibi. (Mulieres in silentio etc.) Item primo ostendit quid requiratur a muliere orante. Secundo exponit que dixerat ibi. (Non in tortis etc.) Circa primum sciendum est quod omnia que requiruntur ad virum orantem: requiruntur et ad mulieres. Et ideo dicit. Similiter et mulieres etc. Quasi dicat. Omnia seruet que dicta sunt. Sed addit duo. scilicet ornamenta et verecundiam. cuius ratio est: quia naturale est quod sicut mulieres sunt mollioris corporis quam viri: ita et debiliores rationis. Rationis autem est ordinare actus et effectus vniuersumque rei. Ornatus vero consistit in debita ordinatione et dispositione. Sic in interiori decore nisi sint omnia ordinata ex dispositione per rationem non habet pulchritudinem spirituale. Et ideo quod mulieres deficiunt a ratione requirit ab eis ornatum. Item verecundia est de turpi actu: et ideo est laudabilis in illis quod facile solent declinare in actus turpes. huiusmodi sunt iuuenes et mulieres. Et ideo hoc in eis laudatur: non autem senes et perfecti. Ecc. 26. Gratia super gratiam mulier sancta et pudorata etc. Item

Ad thimotheum I.

sobrietate requirit. Quia enim in mulieribus ratio est debilis: sobrietas autem conseruat virtutem rationis: et ideo in mulieribus maxime reprehenditur ebrietas. Unde antiquitus apostolus Romanos eis non dabat vinum. ¶ Non in tortis etc. exponit quod dixerat. et primo de ornatu. Secundo de verecundia ibi. (Sed quod decet etc.) Circa primum primo excludit corporalem. Secundo ponit spirituales ibi. (Sed quod decet etc.) Circa primum dicit. Quod dixi de habitu ordinato non intelligo de exteriori: quia non in tortis crinibus. id est non ornato capite vel toto corpore. Sed precipue mulieres ornant caput quod est naturale mulieri: ut dicitur per Cor. ii. Et ideo ornamenta in capite habent. In capite vero est duplex velamentum. Unum est naturale. scilicet capilli: ut dicitur per Cor. ii. Item artificialia: et in vtriusque se ornant: quia capillos torquent. Unum dicit. Non in tortis. id est in crispatis. Esa. 3. Erit pro crispanti crine caluitium. Item artificialia prohibet. cum dicit. Aut auro et argento. per Pet. 3. Non extrinsecus capillatura: aut circumdatio auri: aut idumenti: aut vestimentorum cultus etc. Vel non in tortis crinibus. et hoc auro. id est non habentes crines tortos auro: vel margaritis. Quantum vero ad tortum corpus dicit. vel veste preciosa. hoc enim damnat apostolus hic et Esa. 3. Sed nunquam hoc est peccatum: Rudeo dicitur. Dicitur quod secundum Augustinum duo sunt consideranda in ornatu mulierum. scilicet simplex ornatu et fucatus. Simplex ornatu. puta in veste et auro et his. quod potest fieri cum peccato tribus modis. scilicet ex prava intentione ut si intendat commotionem concupiscentie ostentationem vel inanem gloriam. Prover. 7. Preparata ad capiendas animas. Secundo si fiat preter consuetudinem patrie quod fit diuersimode. Aut enim excedit modum consuetudinis patrie quod ex leuitate animi est: aut si additionem sui status excedit. Sed seruata recta intentione: consuetudine patrie: et condicione status non est peccatum. De fucato autem semper est peccatum. Mulieribus enim non permittitur ornari nisi propter viros: et viri nolunt decipi ut fucate eis appareant. Sit ergo non talis ornatu: sed qualis decet mulieres promittentes pietatem. Exteriora enim opera hominis sunt quasi quedam professio interioris hominis: sicut religio si aliquando habet habitum et clericus sicut. Unde nisi concordet exterior cum interiori est fictio. Ita etiam de alijs operibus interioribus. Interioribus enim debemus colere pietatem. id est cultum dei exterius promittere per bona opera que concordent pietati: et sicut habere interioribus: sic ostendimus exterioribus. Vel dico quod debent se ornare non exterius: sed secundum quod decet eas. promittentes. id est que promittere debent pietatem per opera bona. Ecc. 10. Amictus corporis et risus dentium et ingressus hominis annunciant de illo.

¶ Lectio. III.

Muller in silentio discat cum omni subiectione. Vocere autem mulieri non permitto neque dominari in virum: sed esse in silentio. Adaz enim primus formatus est. deinde eua et adaz non est seducta: mulier autem seducta in preuaricatione fuit. Saluabitur autem per filiorum generationem si permanserit in fide et dilectione et sanctificatione et cum sobrietate.

¶ Superius apostolus ordinauit mulieres quo ad ordines hic ordinat eas quantum ad doctrinam: et primo ponit suam ordinationem circa eorum doctrinam. Secundo rationem ordinationis assignat ibi. (Adam enim primus etc.) Tertio respondet tacite questioni ibi. (Saluabitur autem etc.) Item primo ostendit quid mulieribus ueniat. Secundo quod eis non competat ibi. (Docere autem etc.) Circa primum tria ponit eis competere scilicet taciturnitatem. disciplinam et subiectionem: que tria ex vna ratione procedunt: scilicet ex defectu rationis in eis quibus primo indicit silentium. Jac. 3. Si quis in verbo non offendit habet perfectus est vir. et per Cor. 14. Mulieres in ecclesijs taceant: non enim permittitur eis loqui etc.

Secundo quia verba mulieris sunt inflamantia. Eccles. 9. Colloquium illius quasi ignis exardescit. Item ut dicant: quia eorum qui deficiunt ratione proprium est adiscere. per Cor. 14. Si quid volunt discere domini viros suos interrogent etc. Viris autem datur quod doceat. Item subiectio: quia naturale est quod anima domine corpori. et ratio viribus inferioribus. Et ideo sicut philosophus docet. Quam docentem aliqua duo adinuicem sic se habent sicut anima ad corpus. et ratio ad sensualitatem: naturale domini est eius qui abui dat rationem: et illud est principium: aliud autem est subditum: quod scilicet deficit ratione. Hebr. 2. Sub viri potestate eris. Item excludit ea que eis non competunt et sunt duo. scilicet ut non doceat. Sed contra. puer. vlt. Erudiuit eum mater sua etc. Rudeo dicitur quod doctrina publica non competit mulieri. et ideo dicit. In ecclesia. Alia est puata: et hac mater erudiuit filium. Sed contra. Iud. 5. Delibora erudiuit populum israel. Respondeo illa eruditio est per spiritum prophetie: et gratia spiritus sancti non discernit iter viri et mulieris: nec tamen publice predicabat sed instinctu spiritus sancti consilia dabat. Secundo iter dicitur eis dominium in virum. Ecc. 1. 25. Mulier si permatur habeat contraria est viro suo. Et philosophus dicit quod dominium mulierum est corruptio familie: sicut tyranni in regno. Et sic prohibet duo contra duo que competunt eis: sed tertium repetit: scilicet in silentio.

¶ Deinde cum dicit. (Adam enim etc.) Assignat rationem eius quod dixerat. et primo ex ordine creationis. Secundo ex ordine culpe ibi. (Et adaz non est etc.) Circa primum sciendum est quod in ordine rerum perfectus et imperfectus diuersimode ordinantur: quia in vno et eodem imperfectus precedit tempore: et perfectus precedit natura: quia natura semper incipit a perfectis. Et hunc ordinem agit hic: quia vir perfectus est natura humana: mulier vero occasionatus. Unde primo formatus est adaz. Hebr. 2. Formauit deus hominem de limo terre etc. Secundario mulier sicut quoddam imperfectus a perfectio originatus. scilicet de costa. per Cor. 11. Non enim vir ex muliere: sed mulier ex viro est etc. Et inde est quod homo non dicitur factus propter mulierem sed ad similitudinem dei. Hebr. 1. Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram. Mulier autem propter virum: ideo vir dicitur pater. Item ex parte culpe. Ordo enim generationis et corruptionis est contrarius: quia quod est primum in generatione est vltimum in corruptione. Peccatus autem est corruptio nature. et ideo generatio incipit primo ab adam: sed corruptio a muliere. Unde dicit. Adam non est seductus scilicet primo: quia fortior erat: sed incipit a debiliores ut facilius seduceretur fortior. Alludit autem hic verbis ad e. Hebr. 3. Lum enim dominus reprehendit adaz dixit. Mulier quam dedisti mihi dedit mihi etc. Et ideo dicit. Adam non est seductus sed mulier. Seductio autem duplex est: scilicet in vniuersali et particulari eligibili que est ignorantia electionis. Quicumque ergo peccat seducitur ignorantia electionis in particulari eligibili. Mulier autem fuit seducta ignorantia in vniuersali: quando scilicet credidit quod serpens dixit: sed vir non credidit hoc: sed deceptus fuit in particulari: scilicet quod gerendus esset mos vxori: et cum ea comedere deberet et in expertus diuine seueritatis credidit quod facile ei remitteretur. Sed contra. Ignorantia est pena peccati. ergo pena precessit culpam. Rudeo dicitur quod non precessit: quia statim ad verba serpentis fuit elata quod alius esset de ea sollicitus et ex illa elatione seducta est. vnde elatio precessit.

¶ Deinde cum dicit. (Saluabitur autem etc.) Respondet cuidam tacite questioni: quia diceret quis quod si mulier non est propter virum et ex ea est initium peccati. ergo viro est nociva. Sed si aliquid non est propter aliud sed est ei nocivum debet tolli. ergo mulier non debet saluari. Dicendum est ergo quod duplex est salus: scilicet temporalis et hec est communis etiam brutis. Alia est eterna et hec est propria hominum. Esa. 51. Salus autem mea in sempiternum erit etc. Ultraque

aut salutē mulier nō amiserit. Nō tēporalē qz statim nō pua-
tur sexu muliebri ppter generationē plis. nec eternā quia
fm aiām capax ē gratie ⁊ glorie. Et iō q̄tū ad primū dicit
Saluabit. i. nō extirpabit. ⁊ hoc p generationē filioꝝ ad
quā ē a deo ordiata. Q̄tum ad 2^m dicit. (Si p̄māserit rē.)
S3 qz si ip̄ortat cāz nūgd q̄ nō p̄māserit nō saluabit cū apls
dicat q̄ mulier melius facit si nō nubat. Respondeo vno
modo p̄t esse locutio figuratiua ⁊ sic p viz rō superior in-
telligit. rō inferior est mulier. opera bona sunt filij inferioris
rōnis. ⁊ charitas quā p virū cōcipit ⁊ p̄ hec saluabit. Alia ē
expositio literalis. vt ly p nō dicat cām sed repugnātiām
Et ē sensus. Mulier saluabit etiā si icēdat p̄ generatiōem
I. si nubat ⁊ nō sit virgo. Et tunc ly p dicit augmētationē
salutis quasi p̄ generatiōem filioꝝ ad cultus dei magis sal-
uabitur. Ecclēci. 7. Sily tibi sunt erudi illos. ⁊ icurua illos
a pueritia illoꝝ rē. De salute vero eterna tria ponit. s. q̄ ali-
quid sit in intellectu. Sc̄do q̄ in affectu. Tertio quo ad ex-
teriorē actū. In intellectu ē fides p̄ quā intellectus x̄po suby-
citur. Unde dicit. In fide. Heb. ii. Sine fide impossibile est
placere deo. Et qz fides nihil valet sine dilectiōe. Ideo sta-
tim subiūxit dicens. Et dilectiōe. i. Cor. 13. Si habuero oēs
fidē. ita vt mōtes transferam charitatē aut nō habuero ni-
hil sum rē. In exteriori aut ponit duo cōtra lascīuā q̄ con-
sistit in duobus. i. in luxuria. Et q̄tū ad hoc dicit. In sancti-
ficatiōe. i. in castitate. i. thes. 4. Nec ē volūtas dei sanctifi-
catio vestra rē. Itē in crapula. cōtra qd dicit. In sobrietate
Tit. 2. Sobrie ⁊ pie ⁊ iuste viuamus in hoc seculo rē.

CAP.

III.

Fidelis sermo. Si quis episcopa-
tum desiderat bonum opus deside-
rat. Oportet enim episcopum irre-
prebensibilem esse vnius vxoris vl-
rum sobrium. ornatum prudentes
pudicum. hospitem doctorem.
non vinolentum. nō percussorem sed modestum
nō litigiosum. nō cupidū s3 sue domui bene pre-
positū filios habētē subditos cū oī castitate.

Supra instruit timotheū de pertinētibus ad fidē rectas ⁊
cultū dei: hic agit de instructiōe officioꝝ ecclesiasticōꝝ. Et
primo ponit institutio. Sc̄do sue institutiōis occasio seu ne-
cessitas ibi. (Nec tibi scribo rē.) Itē p̄mo instruit de ptinē-
tibus ad ep̄m. 2° q̄ ad diacones ibi. (Diacones s̄nt rē.) S3
cū s3 dionysii tres sint ordines. s. episcopoz q̄ p̄ficiūt. pre-
sbyteroz q̄ illumināt. diaconoz q̄ purgant quare nō facit
mētionē de presbyteris: Respondeo dicēdū ē q̄ presbyte-
ri intelligunt cū episcopis nō q̄ sit idistinctio inter ordines
q̄tū ad rē sed q̄tū ad noīa. qz presbyter idē est qd senior
⁊ episcopus sup̄tendēs. Et ideo presbyteri ⁊ episcopi q̄tū
ad nomē vocabant̄ ⁊ episcopi ⁊ presbyteri. Circa h̄ ḡ p̄mo
agit de desiderio pueniēdi ad episcopatū. Sc̄do describit
additiōē episcopi ibi. (Opz aut rē.) Premittit ḡ sue insti-
tutionis assertiōē dicēs. (Fidelis sermo.) s. quē dicā vel
dixi. Apoc. vlt. Nec vba fidelissima ⁊ vera sūt. Si quis rē.
Ex hoc sumpt̄erūt aliqui occasiōē ambitionis episcopat^o
⁊ prelatiōis. S3 nō recte intelligūt qd hic dī. Ap̄ls enī h̄ vo-
luit ostēdere qd ptineat ad episcopū. Episcopus ē nomen
grēcū scopos. n. idē est qd itendēs. ep̄i. i. supra quasi sup̄tē-
dens. Duo ḡ sunt cōsiderāda in episcopo. s. gradus superi-
or ⁊ actio plebi vtilis. Aliqui. n. p̄ciūt forte oculū ad ea q̄
circūstant eū. s. q̄ qui p̄est honorat ⁊ q̄ habet potestates
Et q̄ p̄ ista desiderat episcopatus nescit qd sit episcopus
Et iō dicit apostolus qd sit episcopus. ⁊ qd desiderat q̄ epi-
scopatū desiderat qz bonū opus. Non dicit bonum deside-

rium habet sed bonum opus. s. vtilitatem plebis. S3 nun-
quid licet ipsum desiderare: Aug. dicit q̄ non. Glo. Locus
superior sine quo regi nō p̄t populus. ⁊ si teneat ⁊ admini-
stretur decēter: tñ idē decēter appetit. Et idē dicit. 19. de ciui-
tate dei. Lūi rō est q̄ nullus debz appetere aliqd supra vi-
res suas nō sibi p̄portionatū als cēt stultus. Oratius. Lu-
dere ḡ nescit cāpestribus abstinet armis. Ille ḡ bene epi-
scopatū desiderare posset cui opus episcopatū cēt p̄por-
tionatū. Ad hoc aut nullus ē idoneus qz prelatus s3 gradus
⁊ cōueniētiā debet omnes alios excedere in cōuersatione
⁊ cōtēplatione ita vt in respectu sui alij sint grex. Et hanc
ydoneitatē de se p̄sumere ē maxime superbie. aut ḡ appe-
rit circūstantias: ⁊ tunc nescit qd appetat: qz nō ē h̄ ep̄atus
vl̄ ipsum opus ⁊ h̄ est superbie. Et ideo nō est accipiēdum
nisi ip̄ositū. Glo. Si dicis stat^o episcopoz est p̄fectior statu
religiosoz. hūc aut lz appetere. Respondeo. Perfectio aliter
se habet in hoc ⁊ in illo. qz status episcopoz p̄supponit p̄fe-
ctionem: ⁊ ideo nullus appetere debet nisi habeat eaz. sed
status religiosoz ē via: ⁊ ideo nō requirit p̄fectiō iā habi-
ta: sed q̄ acquirat eā nisi habeat. ⁊ hoc p̄z Jo. vlt. vbi domi-
nus symoni nō dicit. Si vis p̄fectus eē p̄sce rē. Et iuue-
ni dicit. Si vis p̄fectus esse rē. Sic ergo itelligendū est in
nomine episcopatus bonum opus. i. p̄. 5. Non vt domi-
nantes in cleris: sed forma facti gregis rē. Quasi dicat. Si
tu episcopatū desideras hoc ē qd desideras qz bonū opus
Sed qualis debeat esse episcopus ostendit cum subdit
Oportet episcopum rē. Quem p̄mo instruit in generali. Se-
cundo in sp̄ali ibi. (Unius vxoris rē.) Dicit ergo. Dico q̄
bonum opus desiderat: sed ad hoc nō oīs est ydoneus: sed
oportet q̄ sit talis: p̄mo irreprehensibilis. Unde de Zacha-
ria dicitur. Luc. i. q̄ incedebat in oibz mādatis ⁊ iustifi-
cationibus dñi sine querela. Levi. 21. Qui habuerit macu-
lam nō offeret panes deo suo nec accedet ad ministerium
eius. Nec intelligēdū est q̄ oīo sit sine peccato. qz dicitur
i. Jo. i. Si dixerim^o rē. Nec est dicēdū sicut aliqui dixerūt
q̄ q̄cūqz peccauit mortaliter post baptismū nō est ydoneus
qz pauci essent tales: sed irreprehensibilis. idest nō subiectus
alicui peccato: vnde ab alijs reprehēdi posset: qz indecens
ē si reprehensibilis sit reprehētor. Mat. 7. Eyce p̄mū trabē rē.
Deinde cū dicit. (Unius vxoris rē.) Instruit eum in spe-
ciali. ⁊ p̄mo quātum ad se. Sc̄do quātum ad multitudinē
ibi. (Filios habētē rē.) Itēz prima in duas. qz p̄rio ostē-
dit quibus virtutibus ornatur. Secūdo a quo mens debz
esse imunis ibi. (Nō vinolentū rē.) Omnis autēz moralis
virtus est primo circa passiones ⁊ sunt duo que faciunt san-
ctitatem. s. castitas ⁊ sobrietas. quia per delectationem vl̄
delectabilia carnis: maxime inquietat animā. Et ideo p̄-
mo ponit qd pertinet ad castitatem dicens. Unius vxoris
virum. Simile Tit. p̄mo. In hoc autē discordia videtur
esse inter Augustinum ⁊ hieronymū. Hieronymus enī di-
cit q̄ hoc intelligitur post baptismum. quia si ante baptis-
mū duas habuit vxores vel vnam primo ⁊ aliam postea
nō impeditur ab ordinatione. quia per baptismum omnia
deletur. August. ⁊ Ambrosius contrariuz dicunt. quia si
ue ante siue post si duas habuit nō ordinatur. Et nunquid
baptismus nō omnia delet: Respondeo sic peccata nō ir-
regularitatem que interdum etiā sine peccato incurrit
ex sola ecclesiastica institutione. sed matrimonium nō est
peccatum etiā in paganis. Sed que est causa huius insti-
tutionis: Nūquid nō magis impeditur qui multas concu-
binas habet: Respondeo dicēdum q̄ hoc fit nō p̄pter in-
continētiām tātum: sed p̄pter representationem sacramē-
ti: quia sponsus ecclesie est christus ⁊ vna est ecclesia. Can. 5.
Una est columba mea rē. Secūdo agit de sobrietate
Tit. 2. Sobrie ⁊ pie ⁊ iuste viuamus in hoc seculo rē. Dic

*Alphons. de
castro. l. xiiij.
in libo sacer-
dotum. sermō
quarta.*